

Răsăritul nostru

UNICUL ORGAN PEDAGOGIC AL SURDO-MUȚILOR DIN ȚARĂ

Director: V. DIMITRIU-LEORDA || Redacția și Ad-ția: Cal. 13 Septembrie No. 8 București 6

Carmen Sylva

De numele celei mai generoase protectoare a surdo-mușilor, ce a fost regnata și milostiva regina-potetă Elisabeta, se leagă existența primului nostru institut de surdo-muși înființat mai întâi la București și mai târziu, prin 1895, strămutat la Focșani în noul local a nume clădit, care îi poartă numele ei, nume scump nouă surdo-mușilor.

Astăzi, când o proslăvim, e zi de pioasă și adâncă reculegere pentru toți cei ce au cunoscut-o și s'au împărtășit din bunătățile ei de ocrotitoare datorită căreia trăim și ne bucurăm de lumina minții.

După două zeci de ani de când a fost răpită dintre noi, lipsind școala noastră de sprijinul și protecția ei constantă și stabilă, amintirea ei devine din ce în ce mai sublimă ca a celei mai scumpe mame.

Regina Elisabeta ca și Elena Doamna, a înțeles dureroasa existență în care se sbăteau cei fără de lumina zilei ca și cei fără de grai și auz; înțelegere de înaltă sublimitate sufletească din care a făcșnit sălaşurile lor dătătoare de lumină. Sălaşurile acestea sunt și trebuie să rămână dăinuitoare prin însăși ființa care le-a sădit din înțelegerea isvorată a unei necesități sociale de care astăzi prea puțin se ține seama.

În această zi de pioasă reculegere gândul nostru se îndreaptă spre cer, către bunul Dumnezeu, implorându-l să lumineze de bine pe cei rătăciți și să le îndrepte pașii pe căile bătătorite ale celor ce au înțeles mai bine rosturile vieții și ale căror așezăminte lăsate în urmă lor să le păstreze cu sfințenie.

V. DIMITRIU-LEORDA

O Zână bună

Tatăl și fiul, s'au dus la baltă, ca să taie nuele și papură, necesare meseriei lor, de împletitori de coșuri. Grație meseriei sale, tatăl privea liniștit în viitor, asigurând prin munca sa, viitorul celor patru fete ale sale și a unicului său fiu.

Odată cu lăsarea serii, ei adunară uscături, pe cari le amestecară cu papură, voind a aprinde focul, spre a-și încălzi mâncarea.

Tatăl scăpără cu amănărul și aprinse vreascurile. Dar nu bine se aprinse focul, când se produse o groaznică bubuitură. Tatăl și fiul, fură aruncați la pământ.

Ce se întâmplase? Pe locul unde aprinseră ei focul, fusese uitată de câțiva pescari, un fel de granadă, pe care o aruncau în apă, ca prin bubuitura ei să zăpăcească peștele și astfel să-l prindă mai ușor.

Când aprinse tatăl focul, granada se încălzi și făcu

Cont. în pag. 2-a

MEDUZA

de V. D.-Leroda

Oala fermecată

Un surd șomer, ne putând găsi nicăieri de lucru, se gândi ca să se angajeze ucenic la un vestit vrăjitor.

El se gândi, că o meserie mai bună ca aceasta, nici că ar putea exista.

Stai toată ziua în casa; clienții vin și tu n'ai decât să le spui câte în lună și în stele și după ce iai zăpăcit bine de cap, încasezi bănișorii și... pace.

Se duse deci la vestitul vrăjitor și după o îndelungată stăruință, acesta îl primi.

Încet, încet, vrăjitorul începu să-l inițieze în meseria lui. Surdul nostru știa carte și pricepea și după buze ceea ce-i spunea el.

Toate au mers bine, până la un timp.

Intr'o zi, vrăjitorul, având treabă pe undeva, puse pe ucenicul său, să-i deretice casa și dându-i niște erburi, îi spuse să le pue în ceaur și să le fiarbă până când o veni el.

După ce plecă vrăjitorul surdul se apucă și făcu toate întocmai. Dar când ajunse la fiertul ierburilor, băgă de seamă că n'are apă. Apa era cam departe de casa vrăjitorului și lui îi veni cam greu să se ducă. El știa însă că vrăjitorul nu se ducea nici odată după apă. După ușă se afla o oală, căreia vrăjitorul când avea

nevoie de apă, îi spunea câteva cuvinte magice și oala aducea singură apă, până când vrăjitorul îi spunea prin alte cuvinte să înceteze.

Ucenicul știa și el aceste cuvinte și-i spuse oalei:

*Oală fermecată,
Sai și adă apă.*

Oala, pe dată sări de după ușă și începu să care apă. După ce umplu o căldare și ciauul, surdul vroii să-i spue cuvintele prin cari să înceteze. Dar ori cât își frământa mintea, nu le mai găsi. Oala căra mereu la apă și după ce umplu toate oalele din casă, începu să verse apa pe jos.

Ucenicul începu să-i spuie ce-i venea la gură:

Stai oală! — fii cuminte că am destulă apă. Dar oala nu vedea și nu auzea și căra mereu.

Vai de mine! — stai, încetează odată. Nu vezi că ineci casa? Stai! Ho oprește, — ai înebunit?

O mângâie pe oală; se mai răsti la ea, dar nimic nu ajută. În sfârșit văzând că nu ese la capăt, pune mâna pe un ciomag și începu să fugă după ea.

Stai nebună! — stai să te fac fărâme. Oala însă, când era la eleșteu, când era în casă. Surdul se fugurea după ea de-i da să iasă duhul dintr'insul. Când întâl-

nea oala în calea sa, poc! — trântea câte un ciomag. Dar de câte ori trântea cu el, de atâtea ori cădea peste cap, căci lovea vântul în loc de oală.

Așa se necăji bietul de el, până când îl trecură șapte rânduri de nădușeli.

În sfârșit veni și vrăjitorul. Iși pune bietul mâinile în cap de cele ce văzu. El spuse pe dată oalei:

*Oală fermecată,
Lasă-te de apă.*

Pe dată oala încetă de a mai căra și se așeză cuminte la locul ei după ușă.

Surdul văzând că oala nu mai trece după apă; se îndreptă șchioptând și cu hainele ferfeniță spre casă.

De cum sosi, vrăjitorul îl luă în primire și-i dădu un — perdaf, — de să-l plângă și câinii de milă.

De atunci surdul nostru, de câte ori trecea pe lângă oală, îi tot trântea câte un picior, uitându-se chiorăș la ea. Dar...

*Oala-i oală și pace
N'auze nu vede
Și n'ai ce-i face.*

„CASA TĂCUȚILOR“!

...sau „Casa surdo-mușilor“ va deveni — curând — un fapt îndeplinit.

O mână de oameni pătrunși de sentimente nobile; cu grija de viitorul surdo-mușilor și cu dorința de a asigura bazele unei instituții de asistență socială pentru această categorie tăcută, ce-și trăesc viața în cea mai cumplită desinteresare din neputința acelor care au datoria și posibilitatea de a li acorda aceiași atenție și asistență ca și celorlalte instituțiuni sau reuniuni normale, a luat hotărârea de a stărui pe toate căile pentru realizarea acestui locaș de reuniune și emanațiune culturală de unde va porni primele evaziuni de infiripare pedagogică care să ajute ca învățământul în școalele de surdo-muși să aibă o deșteptare la o activitate rodnică.

Astăzi, mai mult ca ori când, se resimte nevoia să trezim și în această direcție dorul de muncă și de înălțare, de multă vreme adormite de-abinelea.

La noi, în România, avem toate țintele atinse care formează puterea, înțelepciunea, năzuințele și virtuțile unui popor demn și brav, afară de chestiunea celor fără de grai și auz, care stăruie încă în promiscuitate și aceasta este cu atât mai condamnată cu cât avem la îndemână posibilitățile de îndreptare luând pildă dela celelalte națiuni care și-au înțeles atât de strălucit rolul în această direcție. Onoare lor!

Se cuvine și noi românii să avem tot dreptul a spera la o viață mai bună, la o orânduire socială care să asigure existența atâtor generații de surdo-muși, atât în școală și în afară de ea.

Toți cei ce au puțința să ajute ca această operă să se înfăptuiască mai curând sunt rugați a se adresa direct societății de surdo-muși, str. Oituz nr. 14, etajul III. Secretariatul își are biroul deschis Marțea, Joi și Sâmbăta dela orele 18—20 seara.

